

TITVLVS XV

memnona se abdicarat. **I**llorum qui cōmunē amicitiā tam diligenter obseruarūt: & ego uestigia imitatus nihil omis-
stus sum: quo minus banc in amicū illatam iniuriā æque ac in meipsum ulciscar. **R**em babes qui contra sentis. **E**x Mediolano. vj. calendas Ianuarias.

Synonyma cōmunis amicitiæ causa.

Amici mei causa mea est.

Omnia quæ amicus sentit: ego sentio.

Nihil ad amicū attinet quod ad me nō ptineat.

Quicquid amicus sentit: ego experior.

Si quid amico accidit: mihi euenit.

Amico iucunda: mibi sunt uoluptuosa.

Fac ut amico placeas si uis placere mibi.

Nibilo mea mens differt ab amico.

Quæuis amara mibi: sint amico prius.

Cor meū cum amici corde cōiunctum est.

Nulla sunt in amico quæ non sint in me pariter.

Difficilis æque st̄m in amici luctu ac in meo.

Cum de amici commodis & incōmodis loquor: de meis me loqui crede.

Nulla cogitatiōe uel in re minima sum ab amico disiūctus.

Nihil est tā mibi mecum qđ ab amico sepatū esse uelim.

Quod me curare quis uelit: faciat ut amicus curet.

Cui me⁹ est amicus fautor: is me sciat sibi futur⁹ adiutorē.

Nulli est uel patris tam chara causa uel filij: qđ mibi quæ mei sit amici.

Nihil inter ueros amicos est non mutuū.

In amici uita mea quoqđ stat uita.

Ab amici pendet incolumitate imprimis mea salus.

Titulus. xv.

Focosa de se familiaris.

Ego nihil unqđ pluris feci: qđ ut graues & modestos hono-
re: sic leues & petulantes aliquo afficerem incommodo.

Hesiodus **S**ic enim me admonet Hesiodus epigrāmate suo dicens:

Vt grauis atqđ bon⁹ titulis iactatur honestis: **S**ic malus assi-

Hesiodus

TITVLVS XV

duis constet & ipse iocis. **E**o enim pacto ut Plinius docet: **P**linius boni ad uirtutes alliciuntur: malii a uitiosijs deterrentur. **C**um ho- die noster ille theologorū simia in ioculariū patrum inci- disset: iamqe supra modū se iactaret: ad meqe cōuersus au- deret de theologicis subtilissimis uelle contendere. **Q**uis nā dixi **O**cucule noster futurus est arbiter: ne diem inglo- rius terā? **P**ercunctantibus qui astabant: plaeſiqe bonis pa- tribus: cur eū circulum appellaſsem: fabulā satiſ iocosam dixi: **C**uculus ausus est cū philomena uelle de cantu mu- **D**e cuculo ſicage certare. **C**oacta illa in certamē descēdit: **A**ſino dele & philome- **t**rus est iudex: quippe quod primus illac transierit: quia primū na- trāleuntē iudicē delegerūt. **A**udiuit hic auriculato utrūqe canentē: **P**hilomenā modulis ad æthera uolantē: cuculū ſit illo incōcino cuculatu in idē ſemp se flectentē. **T**an- dem ſic censuit: **E**go te philomena tot garritib⁹ uſam nō capio: bunc intelligo: qui latine cantat & aperte: **H**ic meo quidē arbitrio te ſupat. **H**ac fabula dimiſſus eſt confusa ſi- mia noſtra. **V**ale. Ex Mediolano. v. calēdas Ianuarias.

Focosa de ſe familiariflma.

Si quid agā: quæris: dormio. **N**ā inter assiduas hic ſum ne- bulas: nec lux eſt ulla interdiu: nec cum quibus cōmēter de re ulla inuenio ſocios. **F**ratres meos a ſomno uix poſi- ſum excitare. **C**redo mūdum ruiturum. **D**ormio: ut me dormientē mortis dolor minus afficiat. **A**d hæc autē ne mortuorū me inuadant cadauera ſolū: **N**am cum adſint oēs in cellulis: ego quid ſolus cōtra tot luce functos aude- rem? **Q**uid quod eo magis mihi dormitadū eſt: quod hic insurrexit frumenti caritudo maxima? **I**taqe ne ſæpius pa- nem quæritemus: qui negat aſſidue: dormimus. **Q**uod ſi ad me ſcripturo es quíppiā: fac ut eam expectes diē quod nos **A**plus uocet: inquies: **H**ora eſt iā nos de ſomno ſurgere: **A**postolus cū hac teno Christū audiamo dicentē: **D**ormite iā & requie- ſcete. **N**ā & uos paritois dormire coniector: nibil ad nos mittētes litterarū. Ex Mediolano: iiiij. calēdas Ianuarias.

Focosa de ſe grauiſ.

b 2

TITVLVS XV

**Cicero
Demosthe-
nes**

Cum uellem ad te grauiter quicq̄ scribere: tū occurrebat iocosa de me materia. Distrabebat a scribendo: sicq; me cū ipse dicebā: Ad uirum grauem iocos scribam: At quo pacto grauis esse iocando possim: Tum redibam in men-

**Tullij iocus
Græcorum
D.D.**

tem: cū meminisse: & Ciceronē de cauillandi: iocandiq; gratia satis eleganter locutū: & Demosthenē apud Græcos idem factitasse: & plarerosq; uiros doctissimos summā laudē iocando cōsecutos. Quid est em̄ aliud iocus (unde cauillum & facetiae prodeunt) q̄ genus quoddā & artifi-

Terentius

ciosum & urbanū: quo uel mores alicuius cum modestia accusant: uel fraenū iniicit insolēti: uel inter amicos & pa-

Vir.v.aene.

**res aut nō multo dissimiles ridēdi materia nō paciter ex-
hibet: Nā qs te fili accinxit ensi dices Tullius: & risum cō-
mouit: & magnā multorū sedauit animorū pturbationē.**

**At qd illud apud Græcos de duplci. D.D. in oraculi sorte inuenio: quo uolebat aliqui scriptum interpretari: Domi-
naberis Dionysi. At ioco dictum: delyras Dionysi: omnē**

Euangelista

in Dionysij uim ac mentē sententiā pendentē reuocauit: Prætero Terentianū illud inurbanum. Tute lepus es: &

**pulpamentū queris. Ad me uenio: q cū nup in corona ui-
rorū essem clarorū: allectus sum ad iocandū a nescio quo:
quē & si ut Virgili⁹ ait: fama obscura recōdit. Est tñ ea &**

Christus

**auctoritate apud multos príncipes & gratia: ut nō sint ei⁹
respōsa: quæq; in eū r̄ndent: negligenda. Is em̄ in nostros
sacerdotes inuect⁹: dicebat eos edaces: uoraceſq; ebrio-**

Virgiliius

**sos: libidinosos: & hmōi cōfectos uitijſ. Ego respōdi: qd in
Petrū Ap̄lm dictū phibent: Loqla tua te manifestū facit.
Rogāte illo: qd dixisse: Idē alijs cōplexus sum uerbis di-**

Horatius

cens: Qui de terra est: de terra loquit̄. Percūctante rursus

**illo satis litterarū ignaro: quid dicerē: mutatis iteſq; uerbis
eandēc̄ securtus sententiā subdidi Virgilianum illud: Na
uita de uentis. Et rursus eo molestius instāte quid dicerē:
in illud Satyricū incidi: Tractant fabrilia fabri. Cum autē**

**omnino uellet uulgi more latinius ac communius ab me
exprim̄: quid demum uellem: sic ego. Cōstituit Gāmarus**

TITVLVS XV

cum uulpe de cursu certare: dicēs ad currēdū se paratis. **Fabula de**
 simū cum olympionicis posse cōtendere. **Vulpes irride,** Gāmaro &
 bat primo gammaſum bestiolam admirata: mox instan/**Vulpe**
 tem audiuit. **Sed cū iam cursus decreuissent spaciū a quo-**
 dam riuo in quo erat gammaſus educatus: ad alium usq;
 riuum: in quo fines erat prati: per quod currere cōſtitue-
 rant: subdidit gāmarus ipſe: currere cum uulpe nō uelle
 niſi eā ſibi tanto p̄eponeret interuallo: quātū eius uniuers
 sum cōpleteſteret corpus. **Nolēte uulpe quæ ſatis eſſe dice**
 bat cōtentione: uel ſine hoc pluri. **Gāmarus instabat hoc**
 uelle: ut maiorem aſsequeret uictoriā. **Tandē eius impor**
 tunitate cōmota uulpes cōditionem accepit. **Spaciū de-**
 ſignatū eſt: & extēdentis caudā uulpiſ totūq; ad bene cō-
 modi uel ſe currēdū corpus: pilū accepit caudā gāmarus
 ex quo penderet: qđ illa p̄e pilorū multitudine nō p̄e-
 ſenſit. **Mox dato ſigno: a carcerib⁹ ad calcem (ut aīūt) uul-**
 pes gammaſum leuiflum p̄tulit caudā pendente: cūq; ſe cō
 uolueret ut eum quē existimabat adbuc eſſe in prima li-
 nea: irrideret: iſ ſeſe pſtrauit: & iſtu caudā uulpiñae in pxī
 mū finitimūq; reiectus eſt riuum. **Clamāte autem illa: ubi**
 nam eſ o bæluia: respondit iſ: ubi tu o feraſ. **Cōuoluens ad**
 illū ſe uulpes: illis eſt uſa **Pſalmista: Hoc eſt mirabile in Pſalmista**
 oculis noſtris. **Potes & tu fortalle bñ ac leuiter currere:**
 ſed cursoris certe faciē nō refers. **Hac fabula irriſus eſt ille**
 mihi: qui uellet alios quaſi uir grauiſſimus accusare: cū ni-
 bil baberet in ſe nō leuiflum. **Titubare cœpit ipſe.** **Alios**
 cœpit riſus non mediocris. **Rem habes. Vale. Ex Medio-**
 lano. iij. calendas Ianuarias.

Synonyma iocosa de ſe.

- Ego mibi iocando non indulgeo.
- Nihil p̄ætero quo d ioci ſit.
- Cum deſunt alij: ſum in meipſum iocofus.
- Habeo quid iocer uel in memet.
- Cunctos iocis adeo.
- Neminem ſine iocis p̄ætero.

b 3

TITVLVS XVI

Tam mibi sunt facetiae multae: ut eas non possim obliuisci.
Nullius rei facilius quam cauillandi memini.
Non prætermitto cauillandi rationem.
Mordeo multos iocis.
In plæroque iocando ueritatē exprimo.
Magna mibi est de facetijs cura.
Adhubeo præter cæteram maximā facetijs diligentia.
Et si res graues nunquam obliuiscor: iocosas tamē non reiçio.
Græcos imitor: quia in cauill' maximā uim eloquentiae statuerūt.
Habent ioci nescio quid mordacitatis urbanæ.
Facetos ego uiros plurimi faciundos duco.
Cūpicio in omnibus iocis uti non indecoris.
Video plurimū podesse facetias si nihil habet scurrile.
Ilocosos homines maximi facio.
Supra facetos video nullos hodie in precio.
Cauillorū audio legem antiquis usurpatam.
Plurimū iocis oblectari video cunctos.
Ad facetias omnes intueor modestas inclinari.

(Titulus. xv).

Docosa de alio familiaris.

Accepisti an non dū quidē nostri Curi facetiass. At ego tibi hominis omnē uolo laudem notam esse. Est ut illo utar Hieronym⁹ Hieronymi: non minus in cauillando quam in accusando pronus. **V**t Curius est: ita nomine suo dignissimus: cui nihil parari potest sceleratum. Is ubi nescio quem intuere bonos omnis irridetem assidue in Curium iam risum appassit: hunc vocauit in hominū coronā: conuentuque non parvū: atque ait: Scis ne bone uir: cur canes latrent: illo respondet: quoniā fament: subdidit: male sentis: at quoniā eorum hoc fert & usus & natura. **V**erū intelligis: quare infantes a laruis defleant uisis: dicente illo: quia lac non habet quæ emungat: addidit: nec id quidem bene: sed metuit a bestijs sibi formidolosis. **A**t tenes: cur leone uiso asinus rudit: at illo referente: quia metuit: nec id quidem bene: sed quoniā paratū uidet regem: a quo possit uorari: natura